

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

**Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Художньо-прикладна графіка»**

**Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»
Спеціальність 014 «Середня освіта»
Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка**

**Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5
від «15» січня 2025 р.**

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Художньо-прикладна графіка
Викладач (-і)	Тетяна Степанівна Гімон
Контактний телефон Викладача	+380509805015
Е-mail викладача	tetiana.himon@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Прикладна графіка – це галузь мистецтва, що містить усі види утилітарних графічних творів. В даному контексті , утилітарний - це практичний момент : грамоти, марки, листівки, і т.п., етикетки, гроші, плакати, реклама і т.д, що має практичне використання. Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво» Спеціальність 014 «Середня освіта» Спеціалізація:014.12 «Образотворче мистецтво» Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка в своїй основі готує вчителів образотворчого мистецтва та вчителів гурткових занять, відповідно до якої сформована і мета, відносно якої подано тематику в освітньому компоненті.</p> <p>„Художньо-прикладна графіка” вивчає якості графічних творів та засоби їх художньої виразності і має на меті навчити студентів, майбутніх вчителів образотворчого мистецтва, створенню таких зразків прикладної графіки, де всі складові приведені до композиційної цілісності і гармонії. Це забезпечується синтезом знань, умінь і навичок, набутих студентами при вивченні інших спеціальних дисциплін в процесі виконання певних творчих завдань. Вивчення компоненту спрямоване на формування вмінь і навичок графічними засобами та методами; за допомогою стилізації подачу в напрямку художньо-прикладного графічного мистецтва образного мислення учня, формуючи таким чином естетичні якості. Вивчаючи різні види художньо-прикладної графіки, їх виражальні особливості та образну структуру, студент оволодіває професійними здібностями в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка</p> <p>Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення освітнього компоненту, є вміння розуміти специфіку графічної мови, що органічно пов'язана з поняттям площини, її художньою пластичною організацією, а також знайти практичне застосування в подальшій професійній діяльності її художньо-образної мови; уміння використовувати різноманітність палітри виразних засобів, прийомів та способів відтворення художньої форми; отримання навичок роботи з різними графічними матеріалами та інструментами; створення художнього образу і різних композицій у прикладній графіці у різних графічних манерах та техніках; формування творчої індивідуальності студента; виховання в студентів бажання експериментувати з різними техніками та матеріалами, прагнення ними творчого пошуку. Зміст освітнього компоненту «Художньо-прикладна графіка» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері образотворчого мистецтва, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Художньо-прикладна графіка» є надання комплексу знань, умінь та навичок в галузі художньо-прикладної графіки, оволодіння професійною майстерністю і умінням використовувати її в своїй подальшій творчій діяльності</p> <p>Цілями вивчення матеріалу даної дисципліни є:</p>	

- засвоєння практичних основ з дисципліни «Художньо-прикладна графіка»;
 - підготувати студентів до самостійного аналізу художніх графічних творів;
 - вміти відрізнити графіку від інших видів мистецтва, можливості естетичного впливу графіки на образне дитяче сприйняття.
 - Застосовувати матеріали для створення художньо-прикладного графічного твору
 - Знати сучасні напрями художньо-прикладного графічного мистецтва; різні види художньо-прикладної графіки, їх виражальні особливості та образну структуру;
 - володіти техніками графічного зображення;
 - використовувати різні друковані джерела інформації у навчально-пізнавальній діяльності;
 - виконати проект на основі етнотрадиційних впливів на дитячу особистість, тим самим формувати у неї патріотизм та любов до України;
- розвивати естетичний смак при опрацюванні поставлених завдань.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК 2. Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.

ЗК 6. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних мистецьких та педагогічних явищ, продукування нових ідей в процесі вирішення практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

ЗК 7. Готовність на основі самопізнання формувати власний індивідуальний стиль науково-педагогічної та художньо-творчої діяльності та професійного спілкування, - здатність до самовдосконалення та самовиховання.

ЗК 8. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Програмні результати навчання

Знання та розуміння

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 5. Володіння практичними способами пошуку, аналізу та оброблення наукової освітньої та мистецької інформації з використанням сучасних ІКТ.

Формування суджень

ПРН 13. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні можливості, спонукати до самореалізації та самовдосконалення

ПРН 14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Фахова компетентність

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

ФК 10. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.

ФК 12. Здатність застосовувати образотворче мистецтво як засіб естетичного виховання школярів.

ФК 13. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практичні заняття	24
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
IV	014 «Середня освіта»	II	вибірковий

Тематика освітнього компоненту

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема1. Художньо-прикладна графіка як метод графічної уяви учня, пізнання теоретичних та практичних навиків в образотворчому мистецтві	2		8
Тема2 Технологічні принципи використання графічних засобів в об'ємно-просторовій організації твору.	2		8
Тема3 Стилзація. Узагальнення та спрощення, як обов'язкові прийоми візуальної організації образного вираження.	2		8
Тема 4 Проект художньо-прикладної графіки, в основі якої лежить етнотрадиційний простір. Джерело натхнення. Опрацювання літератури, літературного твору, музейних виставкових експонатів, твору майстрів народної творчості.		6	9
Тема 5 Творчі пошуки. Ескізування. Створення кольорової палітри. Формоутворення. Збір матеріалу відповідно до задуму.		6	9
Тема 6 .Практичні роботи ілюстративного матеріалу.		6	9
Тема 7. Презентація.		6	9

6. Система оцінювання освітнього компоненту

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 72 балів, Кафедральний огляд – 14 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 14
Вимоги до письмових робіт	Самостійна/індивідуальна –14 балів
Практичні заняття	Опрацювання літератури-18 Ескізування18 – Створення ілюстративного матеріалу (наочного) -18 Презентація свого проекту- 18 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 70 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням
<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Київ: Вища школа, 2002. 190 с.
2. Резніченко М. І. Художня графіка. Тернопіль: навчальна книга – Богдан, 2011. 272 с.

3. Хмельовський О. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник . Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. 160 с.
4. Шевченко В. Я. Композиція плаката. Харків: Колорит, 2007. 134 с.

Додаткова література

1. Куленко М. Графіка шрифту. Київ: вид-во КНУБА, 2004. 192 с.
2. Куленко М. Авторська накладна графіка. Київ: вид-во КНУБА, 2001. 124 с
3. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття. Київ: Грані-Т, 2007. 168 с.
4. Лесняк В. Акцидентний шрифт. Харків: Колорит, 2004. 140 с.
5. Шалаєв Г. П. Вчимося малювати. Київ: Країна мрій, 2002. 124 с.

Викладач: Гімон Тетяна Степанівна,

Старший викладач кафедри методики
викладання образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну